

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

*Tilegnet de 3 unge familiefædre,
der omkom, på Dannerhøj, søndag
den 13. maj 1945.*

Research og tekst: Eli Arentsen
Privattryk v/ Bjarne Guldbæk Arentsen
Fotos: familie billeder samt Eli Arentsen
Layout og tryk: Handelstrykketiet Aalborg
Juni 2001

Dannerhøj Savværk og Søren Marius Arentsen

Foto fra 1909

Jeg skrev på opfordring af Try Museum, Dronninglund kommune, denne korte beretning om min bedstefar Søren Marius Arentsen og hans savværker.

Først lidt slægtshistorie

De danske aner i familien Guldbæk Arentsen stammer fra Sdr. Tranders. Her levede slægten Guldbæk, fæstebønder indtil stavnsbåndet ophævedes i 1788.

Bødkersvend Anders Jensen Guldbæk, født 22. marts 1778, "udvandrer" til Hjørring, hvor han driver bødkervirksomhed på adressen, Søndergade 1.

Anders Jensen Guldbæk gifter sig med Margrethe Poulsdatter, født 1779 i Hæstrup. To af deres døtre Marthe og Christiane flytter søndenfjords til Soelbjerg ved Bælum. Her arbejder de begge som hushjælp forskellige steder. Marthe bliver gift med gårdmand Peder Christensen Gade "Porsegården". Hun bliver enke, og gifter sig derefter med Christian Dilling, kro-vært på Bælum kro. Søsteren Christiane får 3 børn:

- 1) Christian Christensen, født 12. april 1847 i Soelbjerg, far: ungkarl Christian Christensen, Randers.
- 2) Poul Guldbæk, født 27. september 1858 i Bælum, død i Brønderslev 1929, far: skræddersvend Heinrich Wilhelm Arentz født 1834 i Hannover i Tyskland, boede ved folketællingen 1855 i Ålborg, Reberbanen 92/93A i forhuset.
- 3) Ane Marie Hansen, født 16. november 1864 i Mariager, idet Christiane den 6. juni 1863 i Mariager kirke bliver gift med daglejer Hans Severinsen, som er far til Ane Marie.

Familien flytter pr. hestevogn til Vrå, hvor Hans Severinsen får arbejde ved jernbanen. Her vokser børnene op. Poul Guldbæk får ingen uddannelse og må arbejde som arbejdsmand. Han gifter sig med den 2 år ældre Maren Kirstine Mogensen, datter af Bertha og Mogens Michelsen, husmandsfolk i Sdr. Vrå. På udskriften af vielsesattesten fra kontraminiesterialbogen ses for første gang Poul Guldbæks navn stavet GULDBÆK.

De får sammen 8 børn

SØREN MARIUS ARENTSEN,
f.10.07.1883 i Vrå

Dannerhøj og Dybvad savværker. Gift med Sofie Christiansen, Meller Gårdsholt, Flauenskjold

ELEONORA CHRISTINE FREDERIKKE
ARENTSEN, f.10.04.1885 i Emb.

Hun gifter sig med Peter Kirkegaard fra Bindslev. De udvandrer 1910 til Racine, Wi, U.S.A.

KAROLINE MARIE ARENTSEN,
f.03.08.1887 i Børglum.

Gift med senere byrådsmedlem (A) Christian Peter Jensen, Frederikshavn

OSKAR JULIUS ARENTSEN,

f.05.09.1889 i Børglum.

Udvandrer 1910 til Racine, Wi, U.S.A. bliver her gift med Hansine Marie Hjort, stammende fra Rønde.

OTTINE JACOBINE ARENTSEN,

f.07.10.1891 i Børglum.

Gift med spillemand og trikotagehandler, Rasmus M. Rasmussen, Vammen.

JOHANNES ARENTSEN,

f.30.11.1893 i Børglum.

Gårdejer i Gærum. Gift med Marie Nørgaard.

PETER EDVARD ARENTSEN,

f.30.09.1896 i Børglum.

Kartoffelgrosserer i Aalborg. Gift først med Erna M. Jensen (død 1933). Senere med Lilly Manuela Jørgensen.

KRISTIAN BERNHARDT ARENTSEN

f.16.11.1899 i Børglum.

Udannet mejerist. Gift med Alfine Martine Andersen. Boede i Ingstrup.

Forklaringen på det nye efternavn kan være flg. Poul Guldbæk er med i den Indremissionske vækkelse og vil ikke give sine børn sit eget efternavn. Han er jo Christianes "uægte" søn med hendes efternavn. Poul Guldbæk fordanser simpelthen sin fars tyske navn:

"Arentz" bliver til Arentsen. Så får han og Marens børn et ægte navn! Men senere får mange af hans børnebørn GULDBÆK som mellemnavn. Og Poul Guldbæk underskriver i 1922 skødet, hvor han sælger ejendommen med POUL GULDBÆK ARENTSEN.

De sidste 6 af børnene fødes på adressen, Hjortnæsvej 15, Børglum, et mindre husmandssted.

Men husmandsstedet gav ikke nok udkomme for den store familie, så Poul Guldbæk må også arbejde som daglejer på Børglum gods, hvor han må have været en værdsat arbejdskraft, idet familien Rottbøll, som bl.a. gav tøj (aflagt?) til Poul Guldbæks mange børn. Desuden også gaver til konfirmationen.

Ejendommen, Hjortnæsvej 15, Børglum Hede. Drengene på billedet er Poul Guldbæks yngste søn, Bernhard, samt et barnebarn, Harald Christian.

Om Indre Missions vækkelseshistorie, samlet af Emil Stenvinkel i serien "Hjemliv og Trosliv", O. Lohses forlag, kan man i bind 10 side 73 om Børglum læse:

Ved pastor Jacobsens Forkyndelse blev flere omvendt, bl.a. Præstens Karl, forannævnte Thomas Pedersen, som altid blev ved at hedde "Præstens Thomas", Gårdejerne Jens Chr. Davidsen, Fristrup og Poul Guldbæk, Børglum Hede. En af Pastor Jacobsens konfirmander, Mads Olsen, lærte tømrerfaget, og i 1897 overtog han sin fødegård i Fristrup ved Børglum.

Nu er Poul Guld bæk pludselig blevet gårdejer, men han købte sandelig også mere jord til, da vejen forbi Børglum blev lagt om. Stendyngerne på billedet kan være sten fra det gamle vejstykke.

Og den ældste af børnene, Søren Marius Arentsen, kom efter konfirmationen netop i lære som tømrer hos Mads Olsen.

Søren Marius blev ikke soldat, hvorfor ved jeg ikke, men i 1904 går han til Flauenskjold og får som tømrersvend arbejde hos bygmester J. P. Henriksen.

J. P. Henriksen drev bygmestervirksomhed i Flauenskjold fra 1882 til 1926, og opførte i disse år mange af byens og egnens større og mindre ejendomme.

Her møder Søren Marius den 1 år ældre Sofie Christiansen datter af Oline og Niels Christiansen, gården Meller Gaardsholt, nord for Flauenskjold. Hun er kokkepige på Dronninglund slot. De bliver gift i Voer kirke den 25. maj 1906, flytter til Agersted, hvor de bor til efter 1. Verdenskrig. Sofie føder i Agersted 7 af deres 8 børn. Agersted er på den tid en driftig by, der på grund af den nye privatbane tiltrækker mange iværksættere. Søren Marius Arentsen driver her snedker- og tømrervirksomhed fra ejendommen, Voersåvej 1, opført i 1909 af ham:

På billedet ses min far, fhv.. bagermester Poul Guldbæk Arentsen, Sæby, foran sit fødehjem.

I Agersted virkede familien til kort efter 1. Verdenskrig, hvor forretningen i maj måned 1919 solgtes og hele familien flyttede til Brønderslev, hvor en ny tilværelse som købmand i dyrlæge P. Christensens købmandsforretning i Nygad 2 ventede:

Krisen efter 1. Verdenskrig gjorde dog at Søren M. Arentsens tid som købmand blev forholdsvis kort, idet han i 1921 måtte indse, at den fra Agersted medbragte kapital, vistnok kr. 70.000, var tabt. - Det er blevet mig fortalt, at prisen i løbet af ganske kort tid for 1 sæk foderstoffer faldt fra kr. 90,- til kr. 20,-, men dyrlæge P. Christensen skriver i sine erindringer:

"Jeg bestemte mig saa til at leie Forretningen. ud. Høistbydende blev en Tømmermester, der havde vel lidt Forstand som Handelsmand, og dette i forening med Nedgang af Priserne paa næsten alle Varer gjorde at han, der desforuden havde en stor Familie at forsørge, "kørte fast" i forholdsvis kort Tid og maatte søge "Accord", hvilket imidlertid blev ham nægtet af navnlig to Grunde: for det første var han ikke Handelsmand, han havde aldrig lært Handelen, manglede Varekundskab og for det andet var der ikke gaaet 2 Aar, før han blev nødt til at søge Accord eller

gaa Fallit. Han handler nu vistnok i en andens Navn, men har kun lidt Varelager. "

Poul Guldbæk sælger i 1922 ejendommen i Børglum og flytter til Brønderslev. Hans navn bliver "andens navn", men tiderne er dårlige. Yderligere 5-6 købmænd i Brønderslev må dreje nøglen.

Det var spændende for mig at sidde på Landsarkivet i Viborg og gennemlæse materialet fra Skifteretten vedr. konkurser i Brønderslev i disse år. Men jeg fandt intet om Søren Marius Arentsen. Ved bedstefars begravelse i 1956 observerede jeg flere kranse med bånd fra kolonialfirmaer, jo! - bedstefar betalte skam sine kreditorer, senere, da han kom til penge.

Fiskekassefabrikant Søren Marius Arentsen

Søren M. Arentsen starter dog snart en produktion af fiskekasser i lejede lokaler på Risagergård i Brønderslev, idet der er et stort marked for disse i de vendsselske fiskerihavne. Og i 1928 lejer han på Dannerhøj Bakke grunden, hvor han opfører sit savværk. Det nye Transportmiddel lastautomobilene gør det

muligt bekvemt at levere kasser både til østkyst- og vestkysthavne. Først bygges det såkaldte vaskehus som bolig. Vand hentes fra brønden på Venstres festplads. Først nogle år senere laves der egen boring. Elektricitet er der ikke, så man nøjes med Petromax-lygter. Savværket får først strøm i 1937.

A/S Dannerhøj Savværk

Men, hvad med kreditorerne fra Brønderslev, jo der var råd: Søren Marius Arentsen lavede et familieaktieselskab, *A/S Dannerhøj Savværk*, og sognerådsformand Simon Christensen, Skindbjerg, tilskøder 3. juli 1930 grunden til A/S Dannerhøj Savværk. - Savværket er allerede bygget - inspireret af tegninger sendt fra broderen Oscar i U.S.A. Alt bliver lavet i træ, der bliver beslået med rør og pudset, som tag sort tjæret paptag. Den støbte sokkel, hvorpå træbygningen blev rejst, blev lavet af de forhåndenværende materialer. Sand var der nok af i bakken, og sten til at blande i betonen fik bedstefar, idet han sprængte en stor granitsten til skærver. Kun cementen blev købt. - Der findes stadig i området lignende sten fra istiden, bragt herved fra Norge.

Tømmersaven, som vel nok er det vigtigste redskab, bliver konstrueret allerede i Brønderslev og stillet op i det nye savværk, sammen med andre nødvendige save nødvendige for den produktion, som nu starter: bygningstømmer og fiskekasser.

På billedet fra venstre: Søren Marius Arentsen, hustru, Sofie Arentsen, svogeren Rasmus Rasmussen, ukendt ung pige, Søren M. A. s mor Maren Kirstine Guldbæk, Faderen Poul Guldbæk, søsteren, Ottine Rasmussen. Forreste række fra venstre: 4 af Sofie og Søren's børn. Svend, Emil, Knud og Harald:

Billedet her viser den moderniserede tømmer-sav. Det er stadig de originale støbte bæringer med 8" metallhjul, hvorpå rullebordet forte træstammerne gennem savklingen, der bruges. Søren Marius Arentsen havde selv konstrueret denne sav, og hans samarbejde med lokale maskinfabrikanter var rigtig godt. Jeg husker, hvordan han i 1950 på Dybvad Savværk lavede en træmodel af en sav, som så blev lavet til en rigtig sav af den lokale smed samt Sæby Jernstøberi. Tømmer-saven her på billedet er en kraftig moderniseret udgave af den originale (foto ca. 1980). En af sønnerne, senere savværksejer Svend Guldhæk Arentsen, Dybvad Savværk, havde den opgave at sørge for at savklingerne var ny slebne. Idet snavs i form af sand og sten på de uafbarkede træstammer kunne sløve savklingerne hurtigt. Også metalprojektiler fandtes der i meget af det træ, der blev savet efter krigen. Senere fandt man på at afbarke stammerne inden savningen, så klingerne holdt skarpheden længere.

Som drivkraft til savene købes der en brugt 25 hestes B&W dieselmotor fra Lendum Elværk. Min Onkel Emil G. Arentsen - senere ejer af savværket - påstår, at

når der blev savet meget, leverede motoren godt det dobbelte i HK!

Oldemor, Maren Kirstine Guldbæk skriver i breve til børnene i Racine, U.S.A:

og di har 2 Fremmede Vende og har
Arbejde til dem hele Vinteren jeg synes
at der er saameget at sige Herren Jesus Tak
for der, vi har jo intet af os Sels og saadan
som di havde ingen Arbejde og ingen Penge
og ingen Ting og nu har et Tind Nyt Hüs og
Maskiner og Alt og godt Arbejde de har jo
ogsaa Varet en Haar Thi for dem. men kan de
blive ved for dem som i den senere Thi saa.
saa det Ald til at de kommer paa Benene igen
Søren Kræfter en Vel Taget lidt af men Bør-
nene er Vel Flinke til at Hjælpe dem Sofie
Var ikke Rask en Thi men de er Vel Bedre.
deres Tige bliver Vel 20 Aar nu til Sommeren
den Yngste er 8 Aar Alle de Andre er Konfirmand

Jeg besøgte flere gange mellem 1995 og 2000 familien i U.S.A. og det lykkedes mig at finde de breve som min oldemor skrev til sine to børn der udvandrede til Racine, Wisconsin: Maren Kirstine Guldbæk skrev flittigt til sine børn og nogle af brevene giver et særdeles fint billede af forholdene for familien på Dannerhøj Savværk på den tid. Desuden en bekymret mors ord til to børn, som hun så sidste gang i 1910. Maren Kirstine døde i øvrigt 1934 på Dannerhøj Savværk.

På billedet LeRoy Goldbeck og hustruen Nancy på besøg (1996) i faderen, Oscar Arentsens, barndomsby, Børglum. Oscar amerikaniserede Guldbæk til Goldbeck. Og LeRoy Goldbeck, født i Racine, Wisconsin, var i mange år kemiingeniør hos Kimberly Clark. Desuden i en periode først i halvfemserne borgmester i Neenah, en by i Wisconsin præget af flere papirmøller.

Fiskeeksportør P. B. Kjelgaard Løkken var aftageren af de 5700 fiskekasser til en pris 45 øre pr. stk. Disse fiskekasser, som Maren Kirstine skriver: "er jo af Affaldet naar di Skærer Tømmer"

Fiskekasserne blev leveret pr. lastbil sent om aftenen og i prisaftalen med P. B. Kjelgaard indgik en aftale om at samtlige kasser skulle leveres i Løkken på loftet over P. B. Kjelgaards forretning, oplyser P. B. Kjelgaards søn Chr. Kjelgaard. Søren M. Arentsen og et par af sønnerne (Arentsens drenge) var med for at bære kasser op på loftet.

Søren har det Meget godt med Arbejde og her
vistnok har det hele Tiden jeg Tælle med
dem en Aften i Telefonkassen sagde di hørte
de Meget Trævil di Hørte til Løkken i Flere
Nætter med Fiskekasser fordi Di ikke havde Thi
at høre om Dagen han lever en Del Kasser Bæde
til Frederiks havn og Løkken sidste ^{for} vinter Lave
de han 5700 til Løkken de er jo af Affaldet naar
di Skærer Tømmer til Huse di har leveret til
Flere Steder heromkring ogsaa til Hjørring.
di skal vist til at Lave til et Teglværk saavel
Brændt i Vraa der er jo Mange Steder det
Brændt.

Denne produktion af fiskekasser af "affaldstræet", gjorde, at Søren M. Arentsen var særdeles konkurrencedygtig i forbindelse med licitationer over bygnings-træ, idet salg af fiskekasser kunne være den eneste fortjeneste i kr. og øre.

M.h.t det brændte teglværk i Vraa: Her leverede savværket bygningstræ til genopbygningen. Jeg har fået fortalt, at vognmanden måtte køre ca. 75 ture til Vraa med træ. Fortjenesten var dette år så stor, at Søren Marius Arentsen dette år blev den skatteyder, der betalte mest i skat i sognet!

Men der var ingen revisor, kildeskat og moms: Man påførte kun indtægter og udgifter på selvangivelsen og for dette ene år blev det en skattepligtig indtægt på Kr. 5.000. Sognerådsformanden skulle have bemærket til Søren M. Arentsen: Så er det kr. 1.000 mere end "de andre store" i sognet!

Økonomisk gik det derfor godt for familien. Voergård blev udstykket i disse år, og der var brug for

store mængder bygningstræ. Men Søren Marius passede på sine penge, og bedstemor fik hver fredag en afmålt sum til den ugentlige indkøbstur til Flauenskjold. Dog lykkedes det hende, fortæller en af svigerdøtrene, at supplere dette beløb på flg. måde:

Med en strikkepind var det muligt at lirke 5 kronesedler ud af den skrivebordsskuffe, der fungerede som pengeskab, og på den måde supplere husholdningsøkonomien.

Dannerhøj Savværk, luftfoto, 1936

Den første beboelse, vaskehuset, nederst til højre. Senere byggedes beboelse i 2 etager, alt i træ. Foroven hovedvej A 10. Savværket nedbrændte i 1964.

Eksplodingsulykken på Dannerhøj, 13. maj 1945

Søren Marius Arentsens to sønner Knud og Henning Guldbæk Arentsens overtog i 1941 ledelsen af Dannerhøj Savværk. Under krigen deltog de i modstandsarbejdet, idet de af modstandsbevægelsen blev udstyret med nedstryger og boltsakse for at kunne overskære telefonforbindelsen mellem Frederikshavn og Ålborg i tilfælde af allieret invasion. Desuden var de vidende om allierede nedkastninger af våben i Stagsted skov. Og så vidt jeg er underrettet, blev de tomme containere fra nedkastningerne transporteret med savværkets lastbil gemt i midten under træstammerne og bragt til savværket og videre væk. Våbnene blev transporteret på anden måde.

Efter befrielsen var alle naturligvis glade, og søndag den 13. maj 1945 om eftermiddagen blev de sammen med savværksarbejder Karl Viggo Nørregaard enige om at gå over hovedvejen og ad skovvejen på den anden side af vejen at gå ind i skoven for at finde en nedgravet faldskærm. På tilbagevejen bliver de opmærksomme på nogle unge mennesker ude ved Scavenius-mindestenen ved hovedvejen, der i 1945 lå ca. 4 meter højere en i dag. De 3 mænd forlader skovvejen og går over det nyplantede stykke med grantræer ud mod vejen.

En voldsom eksplosion finder pludselig sted, og 2 af de 3 dræbes øjeblikkeligt. Den 3. dør nogle timer senere på Dronninglund sygehus. Eksplosionen efterlader et dybt hul i jorden.

Ålborg Amtstidende skriver mandag den 14. maj 1945 bl.a. om ulykken: *"Der hersker nogen Uklarhed med Hensyn til den voldsomme Eksplosions Årsag, men formentlig har der været Tale om en Haandgranat, som de tre Mænd har kigget paa med det Resultat, at den er eksploderet, og herved er yderligere Sprængstofmængder blevet bragt til at eksplodere"*,

Billedet er fra sommeren 1998, hvor man fældede beplantningen, hvor den nye motorvej skulle bygges. De fældede træer var i 1945 nyplantede. Pælen foroven markerer midten af motorvejen. Eksplosionskrateret er i årenes løb blevet fyldt delvist op. Det var ca. 3 m dybt efter eksplosionen i 1945. Eksperter mener; at en kasse håndgranater umuligt kan lave så dybt et hul i Jorden. Der må have været mere sprængstof under kassen. Ved bortgravningen fandtes der intet i bunden af hullet, undtagen en del itu sprængte sten.

Hvordan og hvorfor, Det kan nok ikke besvares, men tyske soldater brugte Dannerhøj bakke som hvilestation, under den lange gåtur hjem til Tyskland i maj 1945!

Vejdirektoratets folk har været særdeles samarbejdsvillige og tillod pårørende til de dræbte, at være til stede, medens stedet blev bortgravet. Og før dette foretog Vejdirektoratets folk en nøjagtig opmåling af eksplosionskrateret. Desuden har Vejdirektoratet efter ønske fra familien henlagt en natursten ud for det sted, hvor eksplosionen skete. Det er meningen, at der skal laves en kort inskription på denne sten:

13. maj 1945

Men, det er for mig særdeles uforståeligt, at motorvejen, netop skulle gå hen over stedet. En østligere mere lige linjeføring havde sparet miljøet for nogen påvirkning, idet motorvejen derved var blevet kortere.

Stedet, hvor de 3 mænd blev dræbt har for familierne været et sted, hvor man i stilhed mindedes de dræbte. Her ses på billedet, placeringen af stenen, lige ud for, hvor eksplosionen skete.

I november 1941 køber A/S Dannerhøj Savværk det lukkede private svineslagteri i Dybvad.

Købsprisen er kr. 50.000 kontant. I løbet af krigen nedtages slagteriets produktionsmaskinel som bort-sælges for over kr. 150.000. Her indrettes også savværk, idet kapaciteten på Dannerhøj er for lille.

Desuden betaler Søren Marius Arentsen de sidste kroner af sin gæld fra købmandsforretningen i Brønderslev, og han kan nu likvidere selskabet A/S Dannerhøj Savværk, *idet de 2 savværker iflg. tingbøgerne den 8. dec. og 9. dec. 1941 overgår til personlig ejendom for Søren Marius Arentsen.*

Dybvad Savværk

Først bygget som kartoffelmelsfabrik, senere privat svineslagteri, derefter savværk.

En 3. søn Emil Guldbæk Arentsen overtager i 1945 efter brødrenes død ledelsen af Dannerhøj Savværk, som tilskødes ham den 10. marts 1956.

Søren Marius Arentsen dør den 10. november 1956, og begravnes på Skæve kirkegård.

3 andre sønner, Harald, Werner og Svend Guldbæk Arentsen tilskødes savværket i Dybvad.

Fætre til fødselsdag på Dannerhøj Savværk

Ni af Søren Marius Arentsens børnebørn samlet til fødselsdag på Dannerhøj Savværk

Fætrene på den nye lastbil, Dybvad Savværk. Billeder fra 1953 og 1954.

Fremkomsten af plasticfiskekasser gør dog, at trækasserne til fisk forsvinder, og det er nødvendigt at se sig om efter nye sælgelige produkter fra savværkerne. Dybvad Savværk omstiller produktionen til bl.a. eksportemballage af træ til æg, men da denne eksport indstilles samt efter en af brødrenes død i 1968 sælges bygningerne til andet formål

Emil Guldbæk Arentsen på Dannerhøj omstiller hurtigt produktionen til de nye forhold, idet han nu ud over bygningstræ, er leveringsdygtig i mange former for hegn, til de mange parcelhuse, der bygges overalt.

Efter branden i 1964 byggede Emil Guldbæk Arentsen helt nyt savværk samt beboelse. På billederne her ses dele af produktionsanlægget samt lager af diverse hegns- og palletyper. Nederste billede th. desuden i baggrunden tv. det såkaldte vaskehus, hvor det hele startede i 1928.

Sammen med hustruen Ellen Arentsen, og senere de to voksne sønner Ulrik og Søren Guldbæk Arentsen drev familien et fuldt moderne savværk. Ved 50 års jubilæet i 1978 inviteredes hele den store familie efter Søren Marius og Sofie Arentsen, til gilde på savværket og der udveksledes minder og familiehistorier.

Det nye savværks produktionsfaciliteter, omfattede en fuldautomatisk tømmer sav, med afbarkningsanlæg. En stor del af råtræet blev købt direkte i Norge af tømmerbonden og blev fragtet til Danmark af danske vognmænd. Ved at minimere indkøbsomkostningerne samtidig med at toppen af stammerne kunne saves i hegn samt sælge det øvrige spildtræ som flis til spånplade produktion, var der stadig fornuftig forretning i at være savskærer på Dannerhøj

Savværksejer Søren Marius Arentsen og hustru Sofie Arentsen fotograferet i festtøj, grundlovsdag. Partiet Venstre har i mange år holdt grundlovs-møde netop på Dannerhøj, og som iværksættere var det meget naturligt for familien at deltage. Ja efter, at der blev lagt strøm ind på savværket i 1937, leverede man gratis strøm til belysning af festpladsen.

Men! - Krisen på savværkerne, grundet den store og billigere produktion i Sverige og Norge, samt senere nedgang i byggeriet herhjemme gør i midten af firserne, at produktionsprisen bliver større end salgspri-sen, således at savværksdrift bliver urentabel.

Udviklingen betyder derfor, at Dannerhøj Savværks dage som savværk slutter. De fleste af savene bliver solgt til østlande, bl.a. Polen, hvor langt mindre løn-udgifter muliggør savværksdrift.

Ulrik Guldbæk Arentsen driver nu i Litauen et savværk, der udelukkende producerer bygningslægter til det danske marked.

Kilder

1. Lokalarkivet i Børglum- En særlig tak til lederen Kristian B. Sørensen.
2. Lokalarkivet i Hjørring.
3. Orla Guldbæk Arentzens optegnelser vedr. slægten "Guldbæk", Sdr.Tranders.
4. Lokalarkivet i Vrå.
5. Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg.
6. Lokalarkivet i Mariager.
7. Personalhistorisk Tidsskrift 1999:1. Side 34-65: Lars Deleuran: Hedebondens søn: Peter.
8. Hjemliv og Troslov bind 10, side 74, Emil Stenvinkel, O. Lohses Forlag.
9. Min oldemor, Maren Kirstine Guldbæks breve til børnene i Racine, U.S.A.
10. Aalborg Amtstidende, 14. maj 1945
11. Ole Nørgaard Andersen, Maskinfabrikken NAMA DK 8766 Nørre-Snede.
12. Fhv. savværksejer Emil Guldbæk Arentsen.
13. Landinspektør A. Balle Petersen, Sæby.
14. Familien og venner af familien.
15. En særlig tak til Vejdirektoratets motorvejskontor, Hjallerup.

Sæby, maj 2001
Eli Arentsen

